

scientiam in Spiritu proficitur, operes eum primus ejus, qui peccavit, affectione considerat; & sine verga ad sanitatem, sive contra, propriis moribus prouectis in se mortuum, affectare; quoniam ejus quia intercedit, vita, ratiōnis, conversationisque curam gerat; & si Artificis non relēsatur, & uelut anima angel per impossitorum medicamentorum adiunctionem: & sic misericordiam, prout dignus est, impetrari. Omne enim rationem in Iustus Daus, si que, cuius, Sacerdos tradidit ut Principium, ut eternum omen redactat; & ei, quod est a seipso vulneratum, mediator; & neque per disperditionis precipita impellat, nec ad vita disputationem, & contemptus frona relaxat: sed una quiete omnino ratione, sive per actiones, & astringentia, sive per melliora, & leniora medicamenta affectione resistat, & ad alterius abdictionem annuitatissimum fructus Penitentiam examinans, & sapienter dispensans, & gubernans bonum, qui ad suum per somnium illuminationem vocatur. Non enim stragulae sive operos, & que summis Juri, & quo Confundendis. In iustis autem, qui extrema non admittant, sequiturmodum traditum: Nolite mittere vinum novum in utres veteres; &c. Ad hoc autem prece laborer, ut peccator confessus, & radices removat, & omnes incaecum peccandi pro posse tollat... L. 5. Juris Orientalis editio: Abdicandum est illi, qui syndice promulgata, & confirmata sunt: deinde exponit ex pronuntiam, & temporam, resumus qualiter, corollionis dispensatio facienda, Magno Basilio id permisit. Ceterum tua virtute illud indigneum est, quod dicit. Homines ne auditis quidem Canonica praepcta ferre. Qui enim ea non admittunt, nullo modo sunt Christianorum partium, & canique causam non severe, & sine consolacione his ibi erit utendum, sed benigna, & facili Disciplina.

Hac Regula confirmatur ex Iacob. III. Exx. De Penitentia, & Remissione, cap. Deus qui, coquens sunt verba: Ceterum cum Penitentia, non tam secundum quantitatem excessus, quam Penitentia contritione, perditit Sacerdotis arbitrium sit moderandopera qualitate persona, super fornicatione, adulterio, homicido, turpitudine, & aliis criminibus, confitentis circumstantis omnibus... compremit Penitentiam delinquenter imponens, prouulsus eorum videris expedire.

Idem ex Synodo Lingonensi ann. 1404, celebrata: Careant Sacerdos, non tam secundum quantitatem excessus, quam Penitentia contritione, perditit Sacerdotis arbitrium sit moderandopera qualitate persona, super fornicatione, adulterio, homicido, turpitudine, & aliis criminibus, confitentis circumstantis omnibus... compremit Penitentiam delinquenter imponens, prouulsus eorum videris expedire.

Iudem: Quoniam exstant Sacerdos, non penitentes dimicantes recedunt decessos, proper gravitatem penitentie, quantumcumque graviter commiserint peccata. Careant etiam Sacerdos, ne per penitentias, quae injungunt, faciant præjudicium vel onus alioi alteri, quam penitentis pura, non injungant maritum, quod sit in eius uxoris, vel econtra, & sic de similibus.

Item ex Synodo Senonensi anno 1524. In injungendis, inquit, Penitentiam confidenter Confessores peccatum, modum recendi, tempus, locum, qualiter, & quando, perfornam, qualitatem, & quantitatem culpa, & Contritionem confitentis; & non injungant nimis magas penitentiam, neque graves, & duras, sed moderatas, dicendo: Nimiripara est ipsa penitentia, sed quicquid boni ultra feceris, hoc tibi valeret in remissionem peccatorum, & quantumpotius, absolutione a peccato. Si penitentis reuertetur penitentiam proper eis diffundat, debet Sacerdos aliquantum impone, & nihilominus penitentem absolvere. Idem habent Statuta Synodo. Ecclesie Trecensis.

Hanc Regulam pariter confirmata Synodus Parisiensis anno 1557, celebrata sub Eustachio Du Bellay Regis Urbis Episcopo, Tit. 29. Satisfactionis partes sunt, oratio, jejunium, elemosynas, qua tam ratione habita, juxta horum, qui confitentur, ritus, & delicti magnitudinem Confessori imponit. Et qui vicem Domini tam misericordia, & clementia tenet, ne sit erga penitentes durus, ac difficult, neve gravius pondus humeris confitentum, & forte imponat.

Conc. quoque Remense anno 1583. Tit. De Penitentia. §. 4. Ut autem inquit, in jundicione, & iudiciale sententia, Sacerdos non se probet nimis severum, neque tamen ita lenem, ut non contemptu ad rursum peccandum penitentem potius inviteret, quoniam ad novae vita genus intendunt. Idem confirmat S. Thom. Quidlibet 3. qu. 13. art. 1. Videatur sati convenient, inquit, quod sacerdos non exereat penitentem gravi pondere Satisfactionem: quia scimus patens ignis amulsi lignis superpositis de facile extinguiunt, ita posse contingeret, quod parvus effectus Contritionis in penitente super excusat, propter graveus sensus Satisfactionis exinguatur, peccatore totaliter desperante. Undemolius est, quod Sacerdos penitenti indicat, quanta penitentia esset ipsi inlunganda, & injungat nihilominus aliquid, quod tolerabiliter ferat; ex ejus impletione aspergat, ut majora impieantur. Idem confirmat S. Raymundus Lib. 3. §. 49. Sic dicit, se penitente de peccatis, & proponit de cetero abstinent, cum

Eamdem Regulam tradit S. Franciscus Salesius, in Mont-

Monitis ad Confessorum Instructionem editis, cap. 8. Monet quippe Confessarium ab impositione Penitentie antiquis Canonibus praeficerat sustinere posse, si Penitentem ad eam implendam paratum non vident: & consilium facturum, si tunc leviores Satisfactionem illi imponat: cum, ut plurimum, expedit magis cum Penitentibus benigno, & amante agere (ita tamen, ut in peccatis non adulteretur) quam dure, & aperte illos trahere, Operam tamen precium esse, ut significet Penitentem, nam jurem ipso Penitentiam, Specia peccatorum gravitate imponi debere, si summo iure cum ipso ageretur, ut praefixa penitentia humilius, & ferventius impletat.

REGULA IX.

Non semper peccat Sacerdos, qui pro gravi peccato leviorum penitentiam imponit.

Congregatio
tispositio.

Hanc Regulam tradit S. Th. in 4. Sentent, dist. 20. q. 1. art. 2. Quasi tunc 2. ad tertium, Sacerdos (inquit) minorem conditionem penitentiam injungens non temere peccat, tunc quia non potest determinare quantitatem pena debita cognoscere, quamvis aliquando proprie confidatur Regulus Patrium determinare posse: tum quia quandoque etiam ex industria misere penitentiam imponens, plus praedita penitentia, quam nocet, qui forte magnitudine pena poterit a penitentia parerga impediri proper debilitate virtutis adhuc in eo non recuperari: & ideo negligit minus datum, ut maius vides: & iterum paullatim confortatus in eo divinus Anxi ad plura possentia operantur ad ipsum incitabili propria sponte, quam Sacerdos eidem secundum quantitatem peccatorum injungere potuisse.

REGULA X.

Pro minori peccato gravior quandoque Penitentia impounda est.

Ita enim quandoque postular spiritualis Medicina ratio, vel quia peccato unius delictus potest resisti, quam peccato alterius, sicut juventus pro formatione imponit major penitentia, quam seni, quamvis minus peccat: vel quia in uno peccatum est periculum, sicut in Sacerdotis, sicut in alio: vel quia multitudine magis proua est ad illud peccatum: & ideo per penitentiam alii ut exortandi, inquit S. Th. in 4. Sent. dist. 20. q. 1. art. 1. Quodlibet 1. 1.

REGULA XI.

Agredit significanda est Penitentia, quam impleretur, si convenerint, eaque interea imposta, quam in statu facili possint implere, sunt absolvendi.

Penitentia
infringens
significa.

Hec Regula tradicur causa 26. q. 7. Can. Ab infirmis, qui ex Theodozio Cantuariensi Archiepiscopi Penitentia fumis, vel fuerint utilitatem praetexto divini servitii, vel alias retinente, sed refutata, si sexaginta solidorum fumis per Presbyteri pars pro iniquitate est Confessio peccatorum, non excedant, distribuant infra mensum in elemosynas, ubi maior erit necessitas. Quod si major sexaginta solidis refutatio sit, deforatur ad Nos, aut Officiale nostrum: ut in simile usus convertatur: & non in aliam quampli causam, item, ut in Sacramento penitentia committendi ab illis sufficiat tollatur, distribuite inhibemus sub pena Suspensionis, ne illas Presbyteri celebrant Missas, quas Missas quas inuenierit, celebret.

Statuta Synodalia Ecclesie Lingonensis: Quando Sacerdotes infungent Penitentias defensione celebrari Missas, vel altere aliquas orationes, vel dando pecunias, aut alias res elemosynas, non inducant ipsi Sacerdotes, quod sibi fuerit major indigentia, excedantur: nec ullus Sacerdos presumat celebrare Missas, quas in Penitentia inuenierit.

Synodus Carnotensis anno 1526. Problemus, ne de his, sed vngis restituitionibus Confessores aliquid ad suam, vel suorum utilitatem praetexto divini servitii, vel alias retinente, sed refutata, si sexaginta solidorum fumis per Presbyteri pars pro iniquitate est Confessio peccatorum, non excedant, distribuant infra mensum in elemosynas, ubi maior erit necessitas. Quod si major sexaginta solidis refutatio sit, deforatur ad Nos, aut Officiale nostrum: ut in simile usus convertatur: & non in aliam quampli causam, item, ut in Sacramento penitentia committendi ab illis sufficiat tollatur, distribuite inhibemus sub pena Suspensionis, ne illas Presbyteri celebrant Missas, quas Missas quas inuenierit, celebret.

Concilio Mediolanensi 3. Tit. 8. De iis, quae ad penitentia Sacramentum pertinent. Si Penitentia prescribenda est aliqua pecunia ratione, ne sibi Sacerdotem Confessori cam pecuniam, sed locis suis attributi carent, ut in officio, operaque pietatis erogatur: neque vero hujus pecunia distribuenda erit ipsi ulto plane modo sufficiat. Neque praeterire sibi dari carent, si quid elemosynarum causa penitentie erogandum est in Missa Sacra Ritus faciendo.

Concilium Mediolanense 4. sub codem Titulo, vrat, No capsule, locutio, colligente elemosynas causa, sive Confessori usi, sive Ecclesiæ utilitati ea sit, ne ob pium in Penitentia uestimentum aliud opus, leco Confessionalibus proximo, immixtum ipsis Confessionalibus affigantur, apponantur. Ideo prohibet Concilium Aquense anno 1584. Tit. Que fellatio vel penitentia Sacramentum pertinet.

Statuta Synodalia Sifridi Coloniensi Archiepiscopi: Sub pena Excommunicationis prohibetur Sacerdotibus, ne Missas, quas penitentibus, ut celebrari faciant, inuenientur: aliquatenus celebrant, sed ad alios mittant. Neque Sacerdotes inter se faciant conventionem de Missis celebrandis, ut mutuo sibi Parochianos pro celebrandis Missis transmittant.

S. Carolus Borromaeus in Instructionibus Confessorum: Ut Sacerdos liberum circumpenitentem debito fungatur officio, & autoritate in ejus usitatum tempore gaudet, ab omnibus specie alienus videri debet. Hinc non modico penitentia, prout necessum fuerit, nique ad proximam Confessionem, aut uelle se habere significet pecuniam, alieno rempropositi in Confessione laboris mittere; immo verbis, vel

potius scitis; ab his omnibus abborre se demonstret. Cum pro penitentia Missas inveniretur, sibi, aut Ecclesia sua, aut Monasterio dicendas non addicat. Quod id servabiliter in restituitionibus invenit, aut votorum communiatione, aliquid que huiusmodi. Nec iste pecunia, aliove rei restituenda provinciam assumat, nisi necessitas ad eum adgerit, ne feliciter parvus digressetur: rumpue apocam recipiat ab eo; cui restituendum contulerit, quam potest penitenti tradet: ita denique se gerat, ut ne minimam avaritiam latet suspicione contradicat.

REGULA XV.

Publicis precatoribus publica penitentia est imponenda, quam Confessarius cum privata committere inconsulta Episcopo non debet.

Publica Penitentia in quibus imponenda.

Hanc Regulam tradit Conc. Trid. Sess. 24. De Refor-

matione, cap. 8. his verbis: *Apostoli monit publice peccatores palam esse corripit. Quando igitur at aliquo publico, & in multorum conspectu crimen commissum fuerit, unde alios scandalo commotis quisque fuisse non sit dubitandum: huic condignam pro modo culpa penitentia publice impunita erit: ut quo exemplo sua ad malos mores provocatis, sua emendatio refinatio ad rectam reverentiam. Episcopas tamen publica hoc Penitentia genus in aliud sacrum potest committere, quando ita magis judicaverit expedire.*

Et Concilii Catechismus P. 2. §. 117. Si interdum etiam ad publicam offensionem publica penitentia praescribita fuerit, quamvis ex penitentis refugiat, ac deceptetur, non erit facile audiendum: vorum persuadere ei poterit, ut quo tum sibi, tum aliis futurata futura sunt, libenter, & alicui animo exspectat.

Ita Concilium Mediolanense 1. Tit. De Penitentia. Idem Confessores, quoadmodum a Sancta Tridentina Synodo suffit, publica peccantibus publicam penitentiam imponat: neque illud penitentie genus, nisi data ab Episcopo facultate, secundum alia pena committere audeat.

Concilium Mediolanense 3. Studiorum Episcoporum ad Sacrum Canonum, & Trid. Concilii prescriptum, per publicorum delictorum gravitatem ratione, & publicam, & sollemnem penitentiam in usum reservare. Quis vero ita sollemniter penitentem in usum reservare, ut quodcumque penitentia publica, & in multorum conspectu commissum crimen, quodque multis scandalum papererit. Siquidem penitentiam publice fieri necesse est: hinc est modus penitentia illi penitentis affectu, tunc die Cava Domini Ecclesia reconciliari possit statuto sollemni Ritu. Id conformant Cone. Mediolanense & Instructione ab illo dictum approbat. In iis, que Eucharistia Administratione spectant, hac habentur: Parochus neminem peccatis publicis irriterit ad Communionem excipit, nisi prius scandalo publico/facilius, etiam Absolutionis penitentiaris, aut Confessoriis etiam Regularibus accepta remissione procurerit. Nec etiam admittet eos, qui iuxta Concilii Trid. nostrarum Synodorum Decreta, ad penitentiam publicam, aut sollemnitatem tenent, ob publicum & in multorum conspectu commissum crimen, quodque multis scandalum papererit. Siquidem penitentiam publice medicinam. Sed quicquid est artis, in qua exercitacione orat, qui sufficiat effectus de mendacio, utque fallacia, dilatatio est, non tentare: & aliquando tamquam admissus est, ne periculus tentaretur. Orate pro illo per Christum. Propter hoc iherosolimam pro illo fundit Dominus Iohannes. Scimus enim, & certus sumus, quia oratio nostra deinceps omnes impetrantes eius: Hac exempli gratia proponuntur: nam & alia Penitentia vero publicis criminibus publice agendae rationes, modisque Sacerdotibus suggesterunt prudentia Spiritus, & praecepit Episcopus, quorum consilium, ac voluntatem his in Casibus exigunt convenientius, ac tutius erit, ut estimato pondera delicti, judicent num publica dumtaxat, non sollemni Penitentia peccator fit addicendus: quis sit illi Satisfactionis modus imponendus pro ratione scandali & speccati per sona, sexus, etatis, conditionis, que circumstantias, necnon signis Contraitionis considerat, ut denique videant, num forte expediat, Penitentiam publicam in alia committare, quia privatum peragatur. Quia quidem communatio Episcoporum potestat referens est ex Sacrorum Canonum prescripto, nec ab inferioris ordinis Sacerdotibus quibuscumque, five Regularibus, five Secularibus, etiam Parochis, nisi cum Episcopi licentia fieri potest. Semper autem in potestate fuit Episcopi: etiam secundum antiquam Disciplinam, Penitentium satisfactionis labores moderari, & Peccatorum tempus contrahere: ut prouant cum alia, pleraque Antiquitatis Ecclesiastice monumenta, tunc Nicenii Concilii Canon. 13. In his omnibus (inquit) proprieum, & Speciem penitentis corvenit explorare. Quicquid enim metu, & lacrimis, argue patiencia, vel bonis operibus, rebus ipsi conversionem suam, non simulatione demonstrans: sed dignitatem tempus Auditio implentes, tum demum Fidelibus in oratione conmunicent: potestmodum vero licet Episcopo de his aliquid humana cogite.

1. Tim. 1. &c. Et Can. In Capite, dist. 50. In Capite Quadragesima Omnes Penitentes, qui publicam suscipiunt, aut suscepuntur Penitentiam, ante foras Ecclesia se representent Episcopo Cuiusvis. & De Penitentia publica sollempni Ritu imponenda hic Canon loquitur. Sollempnem enim Penitentiam solus Episcopus imponere potest: solus Penitentem follementum Ritu reconciliare. At publicam Penitentiam Confessarius quilibet approbat in Penitentia pro publicis peccatis imponere potest, nisi publice quoque Penitentia imponendum Episcopus sibi referaverit: quo in causa peccatorum crime aliquo publico irriterit Sacerdos ad Episcopum remittere.

Eadem Regula confirmatur ex cap. Manifesta, Extra, De Penitentia, & Remissione, cuius haec sunt verba: *Manifesta peccata non sunt occulta correptione purganda.*

De Sacramento Penitentia.

415

REGULA XVI.

Penitentia ab uno Confessario imposta, ab altero mutari non potest, nisi causa cognita, & graves ob causas.

Penitentia
commutatio

Publica T. 14. De Penitentia, cap. 5.) Sacerdotes iudicium hoc in cognita causa exercere non posse, neque aquitatem in penitentia injungendis, moderandis, aut communandi servare. Quomodo Canonibus sanctum est, ut quem unus Episcopus a Communione suspendit, alter non admittat. Et cum publici peccatores a Germania Sacerdotibus Penitentiam accipere nolent publice peragendam, ideoque Romanum se conferant, & per fraudem, ac subterptionem a Summo Pontifice Absolucionem, Indulgenciam extorquerent, Saledianensi Concilium anno 1022. decrevit, ut nihil ipsi proficeret huiusmodi Indulgencie, nisi causa cognita concelle essent. Qui multi (inquit c. 5.) rante mentis sua fallunt studito, ut in aliquo capitali crimine inculpati Penitentia a Sacerdotibus suis accipere nolint, in hac maxime confit, ut Romanus episcopus omnia sibi dimicet peccata. Sanctorum usum est Concilio, ut talis Indulgencia illi non proficit: sed prius iuxta modum delicti Penitentiam sibi datur a Sacerdotibus suis adimplantur. & tunc Romanus, si velint, ab Episcopo proprio licentiam, & litteras ad Apostolicum ex eisdem rebus defendarerit, accipiunt.

Hanc Regulam confirmat S. Raymundus, Lib. 3. q. 66. Ad illud (inquit) quod ultimo queritur. Utrum Sacerdotes possint facere communicationes jejuniorum, vel alterius satisfactionis, ad petitiones iherosolimae Penitentium: credo, quod sic, dum tamet discrete, & properat easam, & circumsideratos suos, alias non, dicit. 81. can. Presbyter. Idem docet S. Antoninus, 3. part. tit. 14. cap. 15.

REGULA XVII.

Penitentia opera satisfactoria sibi a Confessario imposta suscipere, & implere tenetur. Unde peccati localis reus est, qui Penitentiam pro localibus peccatis sibi prescripsit implere neglexit.

Transfertio Satisfactionis necessaria adimplenda

Hoc Regula rationem in antecedentium protuli q. 5. art. 6. ubi de conditionibus Confessoris egimus, §. 7. & illud S. Antonini Tit. 14. cap. 18. §. 19. Penitentiam, seu Satisfactionem, quia sibi impositur a Confessore, facere debet nam si ex negligencia omittit, cum proposito non faciendo id, quod sibi est iuxta iustum pro mortalibus, mortaliter peccat. & si ejus est obitus, tenetur iterum confiteri: sed si ejus recordatur adhuc, si vult emovere, non tenetur iterum confiteri.

REGULA XVIII.

Peccator, cui leviores pene pro gravibus peccatis sunt imposita, alia satisfactionis opera sponte exercere, & implere debet.

Condigne Satisfactionis necessaria

Aliqui divinum illud praeceptum non implet ore Santissimi Precursoris prouulgatum. Facite fratribus dignas Penitentias: & divine iustitiae vices in se ipsum, ut per eum, non exequitur, dum peccatum suum impunium relinquat contra eisdem iustitiae ordinem: de quo S. Gregorius Lib. 9. Moralium, cap. 17. scribit: Delinguenti Dominum nequamque porcit, quia delictum suum ultime non disserit. Aut enim ipse hoc homo in se Penitentem, aut hic Deus cum homini iudicans porcit. Nequamque ergo peccato porcit, quia sua iustitiae nullatenus laetatur.

Hanc Regulam S. Basilius Homilia in illud, Attende tibi ipse, confirmas: Itaque (inquit) attende tibi ipse, ut pro delicti proportione, hinc quoque mutueris ex admota tibi maledictionis iniuriantia iustitiam. Magnum est, & grave peccatum: multahabes opus confessio, lacrymis amarantibus, peractri contentionis vigiliarum, individuorum, & continentis temponi. Lexit ipse, nec intoleranda offendit, hinc quae exigitur Penitentia. Solum attende tibi ipse, ut cognoscas anima tua sanitatem, & morbum.

Idem confirmat S. Th. Quodlibet. 3. q. 13. art. 1. Peccator (inquit) est debitor aliquam Satisfactionis dupliciter: uno modo, ex iunctione Sacerdotis: alio modo, ex peccato commisso: unde si contingit, quod Sacerdos minorum Satisfactionis imponat Penitentem, quam si illa, ad quam diligatur ex quantitate sui peccati, subtrahit, eo quod remittitur virtute Clavium, & Contritionis procedens: nihilominus Penitentem ad aliquid ulterius obligavit, quod si in hac vita non perficiet, in Purgatorio exsolvet: & e converso, si Sacerdos efficit potest, alio satisfactione pro ipso, ipse adhuc immunitur. Sed hoc requiriatur in quantum pene satisfactionis est in remedio. Unde non est permittendum, quod aliquis pro alio Penitentiali agat, nisi defectus aliquis appearat in Penitentia, vel corporali, per quem sit impensis ad iherosolimam, vel spirituali, per quem non sit promptus ad portandum pene.

Merito igitur hanc inter alias propositionem, ut min-

imum tamquam scandalosum, & in praxi perniciosum damna-

biliter conseruit hoc & multis Sacrae Scripturam dicit: licet non habent majorem vim ad probandum remedium contra culpam facturam: & quantum ad hoc talis Satisfactione est Sacramentum, in quantum virtute Clavium est culta communis expiatio.

Ex his sequitur, Penitentem non posse tuta conscientia peccatas, quarum debitum superest, in Purgatorio luendas reservare. Lex enim ipsa nature praecepit, ut proprieatis dubios malis, minus eligatur: ut si quis sanari posse a mortali letali aeratione venit: aut abscessione brachii, tenetur eligere aerationem venit: & gravissime peccaret si altera faceret. Cum igitur homo dubius modis justitiae dividetur faceret, ut in hac vita se ipsum uincum punitendo, vel in Purgatorio manum Deli vindicis patiendo: Purgatori penam eligere non licet, ac Penitentie labore longe leiores declinare.

REGULA XIX.

Satisfactio & Sacerdote injuncta majoris virtutis est quam sponte suscepta.

Ita docet S. Thomas, Quodlibet. 3. q. 13. art. 1. Opus (inquit) quod quis facit ex iunctione Sacerdotis, duplenter valit Penitentie: uno modo ex natura operis: alio modo ex vi Clavium: cum enim Satisfactione a Sacerdote absolvente injuncta pars Penitentie, manifestum est, quod in ea operatur utrum Clavium; ita quod amplius valit ad expandendum peccatum, quam si proprio arbitrio homo faceret idem opus.

REGULA XX.

Sacerdos Penitentia partem arbitrio Penitentis relinque potest.

Ita docet S. Thomas ibidem: Sacerdos (inquit) potest Penitentem Satisfactionem injungere, vel ex proprio arbitrio, vel ex consilio alieno. Est ergo dicendum, quod si cur potest Sacerdos injungere Satisfactionem Penitentis ex arbitrio alieno, ita & ex arbitrio ipsius Penitentis: si cur si dicat, facit hoc: & si multe videtur, cum Sacerdos dicit, Quicquid boni fecerit, sit tibi in remissionem peccatorum.

REGULA XXI.

Penitentia graviori Penitentiam pro levioribus peccatis & Sacerdote sibi impositam adimplere tenetur.

Ita responderet S. Thib. in 4. Sent. dist. 20. q. 1. art. 2. Questione, ad secundum: Penitentis (inquit) cui major condigna Penitentia injuncta est, tenetur eam explore ex Sacerdotis injunctione, qui non solum debitum pene consenserat, sed peccato remedium adhibebat.

REGULA XXII.

Penitentis imposta sibi Satisfactionis opus propria autoritate alteri imponere non potest, & si alter Satisfactionis pro ipso sententia, non id est solus est Satisfactionis obligatione, si per seipsum satisfaciere potest. Confessarius itaque permittere non debet, ut Penitentis imposta Satisfactionis alteri commitat adimplendum.

Hoc Regula colligetur ex Concilio Lateranensi 4. can. 21. Nonnullam (inquit) sibi Penitentiam pro viribus fidei adimplere. Hinc S. Ioh. Chrys. Hom. 5. in Mattiam ait: Si negligentes furiantur, ac despat, nec per alium quidem poterunt merita salvare. Si vero mente negligimus, etiam per nosme ipsi istud valorem efficiemus. Et multa magis non quam aliis tibi esse sufficiat. Nam & Deus gratiam nobis potius, quam aliis rogantibus pro nobis vult donare: ut hoc ipso quo iram in nos ejus placare cupimus, ad finem melioris migraremus, & fiduciam bona conscientia colligamus. Sic enim Chananas illam aliquando misericordia est: sed Mericordi donavit salutem: se Lazarum: & Crux in Paradisum transfluit, nullius patroni, nullius preciosi mediatoris infelix. Et hoc dicimus, non ut supplicandum est Santi negemus, sed ne nosmerciemus in oratione, ac deinde resolvamus, & dormientes ipsi aliis rauco modo non curando mandemus. Nam cum dicas: Facite yob amicos, non hic sicut, sed ait: ex iniquitate Mammona: ut scilicet tuum id est, ac proprium. Nihil quicquid hic aliud quam misericordia opera designavimus.

Eadem Regula colligetur ex S. Th. Quodlibet. 3. q. 13. art. 1. Peccator (inquit) est debitor aliquam Satisfactionis dupliciter: uno modo, ex iunctione Sacerdotis: alio modo, ex peccato commisso: unde si contingit, quod Sacerdos minorum Satisfactionis imponat Penitentem, quam si illa, ad quam diligatur ex quantitate sui peccati, subtrahit, eo quod remittitur virtute Clavium, & Contritionis procedens: nihilominus Penitentem ad aliquid ulterius obligavit, quod si in hac vita non perficiet, in Purgatorio exsolvet: & e converso, si Sacerdos efficit potest, alio satisfactione pro ipso, ipse adhuc immunitur. Sed hoc requiriatur in quantum pene satisfactionis est in remedio. Unde non est permittendum, quod aliquis pro alio Penitentiali agat, nisi defectus aliquis appearat in Penitentia, vel corporali, per quem sit impensis ad iherosolimam, vel spirituali, per quem non sit promptus ad portandum pene.

Propositum tamquam scandalosum, & in praxi perniciosum damnat.

navit Alexander VII. Pontifex Maximus ordine decimam quintam: Peccantes propriis auctoritate posse sibi subsumere alium, qui loco ipsius Penitentiam adimplat.

REGULA XXIII.

Satisfactoria opera in peccato mortali facta, quo nullum in satisfactoribus effectum relinquent, iterari debent & Penitentibus: non autem illa, que permanentem in homine relinquent effectum.

Hanc Regulam tradit S. Th. in 4. Sente. Sive Supplementi q. 14. art. 3. ad tertium. Alia quæ (inquit) satisfactoriae sunt, ex quibus manet aliquis effectus in satisfactoribus, etiam postquam altera satisfactoria transit, sicut ex Jejunio manet corporis debilitas, & ex elemosynarum largitione substantia diminuitur; & sed de similibus. Et tales satisfactoriae in peccatis facta non operantur, ut iterentur, quia, quantum ad hoc, quod de eis manet, per Penitentiam Deo accepta sunt. Satisfactoriae autem, quo non relinquent aliquem effectum in satisfactoriis, postquam altera transiit, operantur, ut iterentur, sicut orationes, & alia huiusmodi. Altera autem interior, quia soliditer transit, non modo vivificatur, sed operat, ut iteretur: id est, actu illam quo satisficeret quis propositum in peccato mortali existens, vel quo vive ad Jejunandum, five ad orandum, five ad elemosynam ergordam se voluntas ipsius applicavit, iterandus est a Penitentiæ, cum fuerit in Dei amicitiam restitutus.

Eadem Regulam conferunt S. Antonius, 3. P. tit. 14. cap. 20. tuncque propriece esse docet, ut Confessarius eti diuina imponat Penitentiam jejuniorum, peregrinationum, similiisque operum, prout requirant peccata, non tamen injungat diuina Penitentiam orationem, & praecipue his, de quorum relapsu celeri dubitat.

REGULA XXIV.

Quamvis nemo certo sciat, se in statu gratiae Deo satisfacto, iterare tamquam satisfactoriam non videntur, nisi conscientiam habeat peccati mortalis.

Hanc Regulam tradit S. Th. art. 3, questionis mox indicate, ad secundum. Sicut (inquit) homo nescit pro certo utrum caritatem habuerit in satisfaciendo, vel habeat; ita etiam nescit pro certo, utrum plena sat factio: & ideo dicitur Ecclesiastici 5. De proprio peccato noli esse sine mente. Nec tamen exigitur, quod propter hunc metum homo satisfaciendum explatet iteret, si conscientiam peccati mortalis non habeat: quamvis enim panum non exigit per hunc modum satisfaciendum, tamen non incurrit remissam omissionis ex satisfaciendo negligita: sicut nec illi, qui accusat ad Eu- charistiam sine conscientia peccati mortalis, cui subiacet, remissam indigne sumptuosa incurrit.

ARTICULUS VII.

De Canonibus Penitentialibus.

Cum necessitas sit Sacerdotibus, qui Confessiones audiunt, Canonum penitentialium scientia: ut, iis velut Regulis quibusdam dirigantur, cum ad culpe commissæ graviter recte dignoscendam, cum ad impontandam pro illius ratione congruam Satisfactionem, ut Patres docuerunt: Canones Penitentiales pro Decalogi ratione dispositi a S. Carolo Borromeo, & ex antiquis Patribus, & Concilii, ex Penitentiâ Bole, ex Penitentiâ Rabani, & Penitentiâ Romano, necnon ex Burchardi Formicatione, Angelis Lutentis, Yonis Carnotensis, & Gratiani Collectionibus maximam partem descripsis, hic exhibet opera præmium est in gratiam Parochorum, ac Sacerdotum ceterorum, qui Confessiones exquirunt.

CANONES PENITENTIAE,
Speciales peccata contra primum Decalogi Præceptum commissa.

QUI a Fide Catholica desidens, incimo, summoque prævaricationis sua dolore effectus ad Ecclesiam redire, penitentiam ager annis decem.

Qui dæmoni immolaverit, in penitentia erit annis decem.

Qui more Gentilium elementa coluerit: qui vel segmentibus faciendis, vel adibus extrendit, vel arboribus ferendis, vel nuptiis contrahendit innam signorum falsificationem obseruaverit, penitentiam ager annos duos feriis legimus. Feria legitima sunt secunda, quarta, & sexta, Canorum legibus penitentia, Jejunioque consecrata.

Qui cum Justo cibum sumpergit, penitentia erit dies decem, pane, & aqua viuentis.

Qui auguris, & divinationibus servierit, quive incantationes diabolicas fecerit, penitentia erit annos septem.

Mulier incantatrix penitentiam ager annum, vel ut alio Canone cayetur, annos septem.

Canones Peccata.

Penitentialis.

C A.

De Sacramento Penitentia.

417

CANONES POENITENTIAE,

Speciales peccata contra tertium Decalogi Præceptum commissa.

Canones
Penitentialis.

QUOIPROPS ALIQUID SERVILE DIE DOMINICO, FELOVE CERTI PENITENTIAM AGER TRES DIES IN PANE, & AQUA.

CUJUS FILIIUS SINCE CONFIRMATIONIS SACRAMENTO MORITUR, CANONES PRO PARENTES, QUORUM NEGLENTIA ID FACTUM EIT, PENITENTIALENT ANNOS TRES.

SI QUI EXPLENDA CAUFI LIBIDINIS, VEL ODI MEDITATI, NE, UT NON EX EOB FOBOLES NASECATUR, HOMINI, AUT MULIERI ALIQUID FECERIT, VEL AD POTANDUM DEDERIT, UT NON POSSIT GENERARE, AUT CONCIPERE, HOMICIDA TENESTUR.

QUI UXORE OCCIDERIT, AUT MONASTERIO INGRADISTUR PENITENTIAM PERPETUAM ACTUS: AUT CUNCTA NEGOTIA SECULARIA DIMINUTA, PERPETUO ABSTINEAT A CARNE, FIGIMINA, VINO, MEDONE, MELLIS, CERVILLA, EXCEPSIS DIESBVS REFUSIONIS, & NATALIS DOMINI: UXOREM NON DUCAT, &c.

SI QUI SACRAM COMMUNIONEM SAMPLERIT POST ALIQUAM VEL MINIMUM DEGUSTATIONEM; PENITENTIAM AGER DIES DECIMUS, CEM IN PANE, & AQUA.

SI QUI IN ECCLESIA CONFABULETUR, CUM DIVINIS SINT; PENITENTIA ERIT DIES DECIMUS IN PANE, & AQUA.

SI QUI JEJUNIUM SANCTA ECCLESIA INDICAT VOLVIT; PENITENTIAM AGER DIES VIGINTI IN PANE, & AQUA.

SI QUI PLURIMI MARITUM SUUM CAUFA FORMICATIOIS VENENO INTERFECERIT, AUT QUISCUMQUE ARTE PERIRE FACIT, SECULUM RELINQUIT, & IN MONASTERIO PENITENTIA.

QUI MORTEM SIBI CONSCIVERIT, PRO EO NULLA IN MISSA COMMEMORATIO FIT, NEQUE CUM PSALMIS EJUS CADAVER SE-PELIATUR.

SI QUI SPONTE HOMINEM OCCIDERIT, AD JANUAM ECCLESIA SEMPER ERIT, & IN OBITU COMMUNIONEM RECIPIT.

SI CAFU NECARIT, PENITENTIAM AGER ANNOS SEPTEM.

PENITRE POTERIT, UT HOMICIDA PENITENTIA AFFICIETUR.

SI QUI PER IRAM HABITAM, AUT PER RIXAM HOMINEM NECARIT, PENITENTIAM AGER ANNOS TRES.

SI QUI JUSSI DOMINI HOMICIDIUM PERPETRARI; DIES QUADRAGINTA IN PANE, & AQUA, & PRÆTEREA SEPTEN ANNOSEQUENTES PER LEGITIMAS FERIAS JEJUNABIT.

QUI HOMICIDIU MATOR FUIT, OB CONSILII QOD DEDIT, ERIT IN PENITENTIA QUADRAGINTA DIES IN PANE, & AQUA, CUM SEPTEN SEQUENTIBVS ANNIS.

SI QUI CAFU HOMICIDIUM FECERIT, PENITENTIA ERIT QUADRAGINTA DIES IN PANE, & AQUA, QUINQUENNIO COMMUNIONE PRABVITUR, A CIBIS ABSTINEBIT ARBITRIO SACERDOTIS.

QUI HOMICIDIUM, QOD POSTEX FACTUM EST, CONFESSERIT, PENITENTIAM AGER ANNUS SEPTEM; TRES IN PANE, & AQUA.

SI AUTEM VOLVERIT, NEC POTERIT, TRES TANTUM ANNOS.

SI QUI ALIQUAM VULNERAVERIT, VEL EI ALIQUOD MEMBRUM PRÆCIDIENS: PENITENTIAM AGER UNO ANNO PER LEGITIMAS FERIAS: SI CIRCUM GRAVIS EST, & VULNERUM DEFORMEM, REDDIT; QUADRAGINTA ETIAM DIES PENITENTIA IN PANE, & AQUA.

SI QUI EPISCOPI FUI, AUT MINISTRORVM EJUS, VEL PARO-CHI, VEL PRECEPTA CONTEMPSERIT, VEL IRFITER, PENITENTIAM AGER DIES QUADRAGINTA IN PANE, & AQUA.

SI QUI ICET PROXIMO DEDERIT, NEC NOCVERIT, TRIDUUM PENITENTIAE AGIT IN PANE, & AQUA: CLERICUS, UNUS ANNI, & MENSIUM SEX.

SI QUI ALIQUAM PER IRAM PERCUSSIONES, DEBILITAVERIT: SOLET MEDICAMENTA IMPESA, SI LAICUS EST, PENITENTIA ERIT QUADRAGINTA DIES IN PANE, & AQUA: SI CLERICUS DUES QUADRAGINTAS, SI DIACONUS, SEPTEN MENSIBVS, SI PRESBYTER, UNO ANNO.

SI QUI FRATI SUO, QUEM ODERIT, RECONCILIARI NON VULT, TANDIS IN PANE, & AQUA PENITENTIAM AGER QUOD RECONCILIETUR.

CANONES POENITENTIAE,

Speciales peccata contra quintum Decalogi Præceptum commissa.

SI QUI PRESBYTERIUM OCCIDERIT, PENITENTIAM AGER ANNOS DUODECIM.

SI QUI PRESBYTERIUM ATMI CONTRA SE IRUENTEM OCCIDERIT, PENITENTIA ERIT ANNOS VIGINTI OCTO.

SI QUI PATREM, AUT MAREM, FRATREM, AUT FORORE OCCIDERIT, TOTI VITAE SIT TEMPORE NON SUPPLICIA CORPUS DOMINI NIPI IN OBITU: ABSTINEAT A CARNE, & VINO DUM VIXIT: JEJUNIUS SECUNDUS, & QUARTUS, & SEXTA FERIA.

SI AUTEM NOLENTE ACCIDIT, DECIM ANNIS PENITENTIA JUDICIO SACERDORIS.

SI QUI VOLUNTARI FILIUM SUUM, AUT FILIAM SUAM, VEL GERMANUM, AUT GERMANAM SUAM OCCIDERIT: QUINQUE ANNIS EXTRA METAS IPHUS TERRÆ EXUL FAT: DEINCEPS VIGINTI ANNIS PENITENTIA.

SI QUI MULIER FILIOS SUOS NECARIT, PERACTA SEPTEN PENITENTIA, IN MONASTERIUM DERRUFA: MONASTERIA VITAM PERPETUO REGULARITER AGIT.

SI QUI MULIER PULS PARTUM, FILIUM, FILIAMVE SPONTE INTERFERIT, PENITENTIAM AGER ANNOS DUODECIM, & NUMERUM QUAM ERIT FINI PENITENTIA.

SI QUI PAUPERIS, SI DIFCULTATEM NUTRIENDI ID COMMISERIT, ANNOS SEPTEM.

SI QUI MULIER SPONTE ABORTUM FECERIT, PENITENTIAM AGER TRES ANNOS: SI NOLEN, QUADRAGINTA TRES.

ITEM: MULIER PARTUM SUUM PERDENS VOLUNTARIE ANTE QUADRAGINTA DIES, PENITENTIA ERIT ANNUS UNUM: SI POKTUS, PENITENTIA DIES, ANNOS TRES: SI VERO POSTQUAM EDUS EI IN LUCEM, TIMQUAM HOMICIDA.

SI QUI FEELERIS OCULANTIDI CAUFI FILIUM NECARIT, PENITENTIA AGER ANNOS DECIM.

SI QUI NOLENS FILIUM OPPREDIT, SI POST BAPTISMUM, PENITENTIA AGER DIES QUADRAGINTA IN PANE, & AQUA, OLERIBUS, AC LEGUMINIBUS: ABSTINEAT AB UXORE DIES TOTIDEM.

DEINDE PENITENTIA ERIT TRES ANNOS PER LEGITIMAS FERIAS: TRES PRÆTEREA QUADRAGINTAS IN ANNO OBSERVABILIS. SI ANTE BAPTISMUM, QUADRAGINTA DIES, UT SUPRA, & QUINQUAGINTA AGER TRIDUO.

SI QUI CONCUPISCIET VIRGINEM, QUAM POSTEX UXOREM DUCIT: PENITENTIA AGER ANNUS UNUM PER LEGITIMAS FERIAS:

SI VE-

SI QUI PULLIAN, AUT MULIEREM LIBIDINOSO OBRESTVERIT, SI CLERICUS EST, QUINQUE DIES; SI LAICUS TRES DIES PENITENTIA.

SI QUI MONACHUS, VEL SACERDOS A MINISTERIO SACRUM, PENITENTIA ERIT DIES VIGINTI.

SI QUI IN BALNEIS CUM MULIERE FELAVERIT, PENITENTIA AGER TRIDUO.

SI QUI CONCUPISCIET VIRGINEM, QUAM POSTEX UXOREM DUCIT: PENITENTIA AGER ANNUS UNUM PER LEGITIMAS FERIAS;

SI VE-

us fuerit; sicut nec etiam legitur, quod aliquis hanc formam negaverit. Legitur autem quod ipse Instrutor Sacramenti dixit, Quodcumque soleritis, quod est maior omni autoritate.

Indicari quoque sic scribita quedam antiquae, & famosae Magistri, scilicet Magistrum Guillielmum de Alizodoro, & Magistrum Guillielmum quondam Parisiensem Episcopum, & Dominum Eugenium quondam Cardinalis: de quibus, quod ita senierunt, non constat. Sed est sic sententia, numquid eorum opinio praedictior poterit verius? De domini dicunt Petrus, Quodcumque soleris? R. Namquid etiam, si nunc reverenter, prejudicare posset communis sententia Magistrorum Parisii Regentium, qui contrarium sententiam, deponentes obiecto his verbis, Ego te absolve, Absolutionem non esse per solam deprecacionem rationem?

Objicuntur testimonia Patrum, qui peccata precibus Sacerdotum remitti afferunt. Ita S. Pacianus in Paracesi ad Penitentiam: Qui fratribus peccata sua non taces, Ecclesia lacrymis adiutus, Christi precibus absolvitur.

S. Aug. Hom. 44. c. 3. Agite Penitentiam, qualis agitur in Ecclesia, ut ore pro oib[us] Ecclesia. Nemo sibi dicat, Occulte ago, apud Domum ago. Ergo sine causa dictum est, Quod soleris, &c. Et Lib. 3. De Baptismo, cap. 16. Manus imposito non sunt Baptismi repeti non potest: quid est extra aliud nisi oratio super hominem?

S. Leo Epist. 93, alias 91. ad Theodorum Foroijulensem Episcopum scribit, Deum sic prefidus fax Bonitatis ordinat. Ut indulgentia Dei nisi supplicationis Sacerdotum nequas obserueri... Multum uile, ac necessarium est, ut peccatorum reatus ante ultimum diem Sacerdotum supplicatione solvatur.

Respondetur primo, Patres laudatos intelligi debere de Oratione, qui premittunt Absolutionem, non vero quod Absolutionis formula sit simplex oratio. Ita responder S. Th. 3. p. q. 84. art. 3. ad secundum.

Respondeatur secundo, Solleme esse Petribus, ut orationis nomen formis Sacramentorum tribuant, quod preces in Sacramentorum confessione adhiberi soletant, quibus verba ipsa inferuntur, ut in uerbo gradibus ad Sacramenta perficienda, vel scripti animis preparentur. Sic forma confessionis Eucharistie, Canonis Missie infra interdum precatio, & oratio dicitur a Patribus Greco, & Latinis, S. Basilio Lib. De Sp. Sancto, cap. 27. S. August. Epist. 149, alias 59, ad Paulinum, & Gregorio Magno Lib. 6. Epist. 63.

Respondetur tertio, Patres exponi posse de Oratione super publicos Penitentes hanc solita, ut Tertullianus: Teste praececa pauperum manus, Videntur obsecrare, Presbyteris adiuvui, orationes Ecclesia deprecati, omnia prius tentare ne peteat.

Objicuntur, antiquos Libros Rituales, & Penitentiales, Sacramentaria, Pontificiales anni annuam supra millesimum scripta, nullam illam Absolutionis formulam quam deprecatorum exhibere.

Respondetur, Formulas illas, quae ex veteribus Ritualibus, & Sacramentariis profuerint, Absolutionem sacramentalem non specula, sed judiciale, & canonica. Unde maxima pars Orationum, five Formularum illarum hunc titulum inscripsit habet: Orationes ad reconciliandas Penitentes Feria 5. in Causa Domini. Spectant igitur publice Penitentiam Reconciliationem, quae mere ceremonialis est, non sacramentalis.

Objicuntur testimonium Guillimi Parisiensis c. 19. De Sacramentis Penitentibus: Dubitandum nullatenus est, quia per umerum Sacerdotum plena gratiam confiteacionis, & absolutionis (ille, qui Confessionem dividit) nisi per ipsum beatior: neque more foris tantum Iudicium pronuntiat Confessor, Absolucionis te, non condemnans; sed magis orationem facit super eum, ut Deus Absolucionem, & remissionem, aqua grasiam sanctificationis tribuat.

Respondeatur, Sensus Guillimi Parisiensis esse, quod non autoritate superna, & absoluta, sed precaria peccatorum absolvant Sacerdotes; proindeque actu judiciali supplicacionem premittunt. Secundo, differunt intercedere forentes Judices, & Confessores, quod illi non absolvant presumptum reum nisi ab hoc, aut illo crimen, de quo ipsi intentata fuit: iste vero Penitentes ac omnibus peccatis absolvat. Unde post verba in objectione laudat iubilus: Et nemo dubitat, quia possum, & debet Confessor orare. Parem misericordiam, ut etiam remittat peccata, quae non ipse Penitentis in se ergoferit. Et eidem Confessor recogit. Unde in Absolutione confitentium non conseruuntur dicere Sacerdotem, Dimittat tibi Deus peccata, que confessus es mihi, sed potius omnia. Certe Alexander Ateni coetus, aut super Guillermo Parisiensis memini: Absolutionis indicativa, tamquam illa Ecclesia perpetuo confecrate, 4. p. Summa, quæst. 11. M. 1. Sacerdos (inquit) per postulatum Clavis Mediator est Dei ad hominem, & hominis ad Deum. Unde per ipsum peccator ascendit ad Deum: & sic est Sacerdos ex peccatori, sive loquens depeccatori: & per ipsum depeccat Deus ad hominem: & sicut Sacerdos est Dei, eo quod separat peccato a uili. Secundum quod ascendi, habebit per modum inferioris, & supplicantis: secundum quod defensit, per modum Superioris, & iudicantis. Se-

cundum primum modum potest gratiam impetrare, & ad hoc est idoneus. Secundum alterum modum, potest Ecclesia reconciliare, & ideo in signum ejus premittitur in forma Absolutionis oratio per modum deprecacionis, & subiungitur Absolutionis per modum indicativum.

Objicuntur testimonium Francisci Mayronis in 4. Sententiarum, dist. 12. qu. 1. scribentes, Quodam suo tempore in administrando Penitentia Sacramento adhuc ea formula usus, Absolvat te Deus Pater, Deus filius, Deus Sp. Sanctus. Et in Responsionib[us] ad 3. ait: Sic fecit in Provincia Provincia, sed improbatam fuit ista formula.

Ref. Provincia Sacerdotes a legitima Absolutionis forma aberraverunt: unde merito improbatam est ab Episcopis, & Doctoribus deprecatoria formula, quam usurpavant. Porro siad deo dicuum significat uirgulam usurpatam in Ecclesia forma deprecatoria, non improbabili Episcopi, & Doctoris illius usus totu[m] sacerdotum praescriptum, & confermat. Nufquam enim nisi in novitatis, corripuelas, abusus, & errores, Episcopos, & Doctores Catholicos insurrexisse videbis.

ARTICULUS II.

Quis sit horum verborum sensus: Ego te Absolvo.

PROPOSITIO UNICA.

Sensu horum verborum, Ego te Absolvo, non est Detractio libi remissa esse peccata: sed Tibi peccata remissa.

Chrisit enim se illam potestatem Discipulis tradidit. Absolutio gratificavit, quam ipse Patre accepterat. Jo. 20. Sicut non est metuisti me Pater, & ego mitto vos. Accipio Sp. Sanctum: in declaracionum remissione peccata, remittuntur isti, & Christus isti remissione. Non solum declarat remissione peccata, sed peccatum.

Respondetur primo, Patres laudatos intelligi debere de Oratione, qui premittunt Absolutionem, non vero quod Absolutionis formula sit simplex oratio. Ita responder S. Th. 3. p. q. 84. art. 3. ad secundum.

Respondeatur secundo, Solleme esse Petribus, ut orationis nomen formis Sacramentorum tribuant, quod preces in Sacramentorum confessione adhiberi soletant, quibus verba ipsa inferuntur, ut in uerbo gradibus ad Sacramenta perficienda, vel scripti animis preparentur. Sic forma confessionis Eucharistie, Canonis Missie infra interdum precatio, & oratio dicitur a Patribus Greco, & Latinis, S. Basilio Lib. De Sp. Sancto, cap. 27. S. August. Epist. 149, alias 59, ad Paulinum, & Gregorio Magno Lib. 6. Epist. 63.

Respondetur tertio, Patres exponi posse de Oratione super publicos Penitentes hanc solita, ut Tertullianus: Teste praececa pauperum manus, Videntur obsecrare, Presbyteris adiuvui, orationes Ecclesia deprecati, omnia prius tentare ne peteat.

Objicuntur, antiquos Libros Rituales, & Penitentiales, Sacramentaria, Pontificiales anni annuam supra millesimum scripta, nullam illam Absolutionis formulam quam deprecatorum exhibere.

Respondetur, Formulas illas, quae ex veteribus Ritualibus, & Sacramentariis profuerint, Absolutionem sacramentalem non specula, sed judiciale, & canonica. Unde maxima pars Orationum, five Formularum illarum hunc titulum inscripsit habet: Orationes ad reconciliandas Penitentes Feria 5. in Causa Domini. Spectant igitur publice Penitentiam Reconciliationem, quae mere ceremonialis est, non sacramentalis.

Objicuntur testimonium Guillimi Parisiensis c. 19. De Sacramentis Penitentibus: Dubitandum nullatenus est, quia per umerum Sacerdotum plena gratiam confiteacionis, & absolutionis (ille, qui Confessionem dividit) nisi per ipsum beatior: neque more foris tantum Iudicium pronuntiat Confessor, Absolucionis te, non condemnans; sed magis orationem facit super eum, ut Deus Absolucionem, & remissionem, aqua grasiam sanctificationis tribuat.

Respondeatur, Sensus Guillimi Parisiensis esse, quod non autoritate superna, & absoluta, sed precaria peccatorum absolvant Sacerdotes; proindeque actu judiciali supplicacionem premittunt. Secundo, differunt intercedere forentes Judices, & Confessores, quod illi non absolvant presumptum reum nisi ab hoc, aut illo crimen, de quo ipsi intentata fuit: iste vero Penitentes ac omnibus peccatis absolvat. Unde post verba in objectione laudat iubilus: Et nemo dubitat, quia possum, & debet Confessor orare. Parem misericordiam, ut etiam remittat peccata, quae non ipse Penitentis in se ergoferit. Et eidem Confessor recogit. Unde in Absolutione confitentium non conseruuntur dicere Sacerdotem, Dimittat tibi Deus peccata, que confessus es mihi, sed potius omnia. Certe Alexander Ateni coetus, aut super Guillermo Parisiensis memini: Absolutionis indicativa, tamquam illa Ecclesia perpetuo confecrate, 4. p. Summa, quæst. 11. M. 1. Sacerdos (inquit) per postulatum Clavis Mediator est Dei ad hominem, & hominis ad Deum. Unde per ipsum peccator ascendit ad Deum: & sic est Sacerdos ex peccatori, sive loquens depeccatori: & per ipsum depeccat Deus ad hominem: & sicut Sacerdos est Dei, eo quod separat peccato a uili. Secundum quod ascendi, habebit per modum inferioris, & supplicantis: secundum quod defensit, per modum Superioris, & iudicantis. Se-

De Sacramento Penitentiae.

notitiam leprosi, & non leprosi, & possint discernere, qui mundus, qui ruris inmundus sit. Quomodo ergo ibi leprosum Sacerdos mundum vel inmundum facit: sic hic alligat, vel solvit Episcopus, & Presbyter, non esset, qui infantes sancti, vel novicii (id est, non alligat infantes, vel noxiis impudentes abolivit) sed pro officio suo, cum peccatorum audieris varietas, scit qui ligandus sit, quia solvendus.

Hec autem verba, Ego te absolvio, Catholicos, quem expoluius, scilicet intellecta. Non minus vere de illo etiam homines Sacerdos presuntur, qui prius ardenter contritionis vi, & acceptante tamen Confessionis orte, peccatorum veniam a Deo consequens sit: ut docet Concil. Trid. Catech. mus. Contra enim perfecta peccata non delet, ac remittit, nisi in ordine ad Ecclesie claves, & ad Sacramentum, quod his verbis. Ego te absolvio, perficiat, & exhibetur, qui quidem verba tam ex Christi institutione, quam ex Ecclesiæ, & Ministris intentione significant effectum, quem Sacramentum per se operatur, si aliunde nihil obstat. Quam obrem a S. Pio V. merito damnata sunt illi Michaelis Bajart. Art. 54. Absolutionis Sacerdotis propriæ reatus peccati dumtaxat tollitur, & ministeriorum Sacerdotis solam libertem a reatu. Et 55. Peccator penitens non vivisca ministerio ministrario Sacerdotis absolvitur: sed a solo Dio, qui Penitentiam suggesteret, & inspiraret, viviscat eum & resuscitaret: ministerio autem Sacerdotis solus reatus tollitur.

ARTICULUS III.

REGULÆ PRAXIM SPECTANTES,

Circa Absolucionem.

REGULA PRIMA.

Oboe quisbus que concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quidbus concedenda vel neganda, absoluuntur. **L**Eges enim quis Christus Ministri suis præscriptum, existimat, ante purgacem conscientiam sacrificio. & manu Sacerdotis, ante offensionem placatum indignantis Domini. & ministris pacem patens esse, quam quidam verbi fallacie, vnde videntur, qui nullo tempore spatio delicta suu planterant, qui sincere, constanter conversionis signis vita novitatis solutio datur. & satisfactoris operibus non ediderunt, pacem, five Absolutionem dari non debet; si debet irritare, & falsam esse, periculoso danibus, & nihil accipientibus profundam. Emergit (inquit) novum genus clavis: & quas per processum procella secessit, accessit ad cunctum sub misericordia titulus malum fallax, & blanda pernicio. Contra Evangelii vigorem, contra Domini, ac Dei legem temeritate querundam laxatricem incauti communicari: irrita, & falsa, & periculosa danibus, & nihil accipientibus profundam. Emergit (inquit) novum genus clavis: & quas per processum procella secessit, accessit ad cunctum sub misericordia titulus malum fallax, & blanda pernicio. Contra Evangelii vigorem, contra Domini, ac Dei legem temeritate querundam laxatricem incauti communicari: irrita, & falsa, & periculosa danibus, & nihil accipientibus profundam. **Q**uid obvius quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvius quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvius quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvius quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvios quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvios quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvios quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvios quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.

Quid obvios quibus concedenda non est absolutio; sed illi omnibus neganda, quorum nulla, vel sita converto: nisi diffenda, quorum dubia, & incerta penitentia sit.